

POŠTNI GLASNIK

Stanovsko in strokovno glasilo Oblastne organizacije ptt. uslužbencev v Ljubljani.

Izhaja 1. in 15. v mesecu. Naročnina 24 Din na leto ozir. 12 Din za pol leta.
Naročnina se plačuje naprej. Oglasi po dogovoru.

Rokopise in vprašanja za pojasnila je pošiljati uredništvu „Poštnega glasnika“ v Ljubljani, Pred Prulami 1. Reklamacije, oglase in drugo pa na upravništvu lista Sv. Jakoba trg 3. Rokopisi se ne vračajo.

Letnik VII.

V Ljubljani, dne 15. aprila 1927.

8. številka.

Najnovejši udarci.

Odkar smo se privadili na pristno posebnost naše države, na kilometrske finančne zakone ob začetku vsakega proračunskega leta, smo drž. uslužbenci v večnem strahu, katere člene našega zakona bo ta finančni zakon ukinil ali poslabšal. Finančni zakon, ki je v vsaki pravni državi zgolj proračunskega značaja, kar beseda že sama pove, je pri nas regulator in izpreminjevalec vseh različnih drugih zakonov, skoro se dotika same ustave kot najvišjega in osnovnega zakona.

S finančnim zakonom za proračunsko leto 1927-28 se je položaj drž. uslužbencev zopet znatno poslabšal. Najhujše pa so prizadeti nižji uslužbenci in ta članek se namerava pečati danes samo z njimi. Člen 306 fin. zakona pooblašča vlado, da sme postavljati vse uslužbenke neuradniških kategorij za dnevničarje in da so vsi nižji uslužbenci, ki na dan 1. aprila 1927 še niso imeli 3 let službe, razrešeni svoje službe. To se pravi: vsi so reducirani, smejo pa se vzeti nazaj v službo samo kot dnevničarji. Na ta način bo stan zvančnikov in služiteljev sploh izumrl.

Ni namen tega članka in našega lista, pogrevati upravičene in neupravičene izpade političnega časopisja proti vladni večini. Tu hočemo prizadete uslužbenke samo obvestiti, kakšne korake je storila poštna organizacija, čim je zaznala za usodepolno namero vlade ozir. finančnega ministra. Za to namero je zvedel naš Savez ptt. uslužbencev v Beogradu seveda šele zadnje dni, kajti nihče, niti poslanski klubi vladne večine niso nekaj dni pred sprejetjem proračuna vedeli za te določbe finančnega zakona. Savez je razposlal 28. marca t. l. zaradi prevedbe nižjih uslužbencev v dnevničarje tri spomenice.

Prva spomenica, naslovljena na predsednika finančnega odbora dr. Jovana Radonjića, na vse parlamentarne klube in na posamezne uglednejše narodne poslance, se glasi:

»Z amandmanom se pooblašča kraljevska vlada, da izvrši z uredbo revizijo uradniškega zakona. Z drugo odredbo predloga k finanč. zakonu za prorač. leto 1927-28 pa se ukinjajo zvanja služiteljev in zvančnikov, ki bodo postavljeni po uveljavljanju tega zakona in ki se morejo postaviti samo za dnevničarje. Vsi dosednji služitelji in zvančniki, ki še nimajo treh let službe, se pa morajo takoj prevesti za dnevničarje.

Taka odredba absolutno ne more in ne sme veljati za služitelje in zvančnike ptt. stroke zaradi narave in delikatnosti same službe, ki jo vrši ta skupina drž. uslužbencev. Služiteljem in zvančnikom poštne, brzojavne in telefonske stroke se zaupajo v poslovanje in dostavljanje na tisoče navadnih, priporočenih in denarnih pisem; na tisoče poštinih paketov z vrednostjo in brez vrednosti, z odkupnino in brez nje; dostavljajo in izplačujejo nakaznice na domu; dostavljajo ocarinjene pakete ter pobirajo carinske in druge pristobine; opravljajo službo na železniških in par-

niških ambulantnih poštah; spremljajo postne poštne vožnje; izmenjavajo pošto z amb. poštami in s sosednimi drž. poštami; gradijo in vzdržujejo brzojavne in telefonske brezžične in kabelske proge; instalirajo in vzdržujejo t. t. in radio aparate itd.

Za tako delikatno službo je pa brez dvoma potrebna solidna strokovna in tehnična izobrazba, ki se ne doseže samo s šolo, nego z individualnostjo in z dolgo prakso, ki se dokáže z izpiti. Glede na to se ta skupina drž. uslužbencev ptt. stroke po naravi poslov, ki jih opravlja, ne sme staviti v isti red z uslužbenci drugih resorov.

Odredba fin. zakona, ki govori, da izgube vpokojeni uslužbenci, kateri nimajo 15 let efektivne službe, osebne in rodbinske draginske doklade, se ravnotako ne more nanašati na one drž. uslužbenke, ki so bili vpokojeni pred balkansko vojsko. Kajti ti ljudje so že tako v letih in od minulih vojn tako izmučeni, da bi bilo nečloveško. Če se uporablja ta odredba tudi za te ljudi.

Upravi Saveza ptt. uslužbencev je čast, prositi Vas, da vztrajate pri tem, da gornje odredbe za uslužbenke ptt. stroke ne bodo veljale. Tako zahtevajo koristi stroke in v prvem redu koristi države.

Izvolite sprejeti, gospod predsednik, zagotovilo našega globokega spoštovanja.

V Beogradu, dne 28. marca 1927. — Predsednik Saveza: T. S. Jovanović, s. r., podpredsednik: Vas. Bojić, s. r., tajnik: Lj. M. Petrović, s. r.

Druga spomenica je naslovljena na ministra za pošto in brzojav gospoda dr. Vaso Jovanovića. V tej je povedano vse ono, kar v prvi spomenici, poleg tega pa pristavlja Savez še sledeče:

»Ob tej priliki nam je čast, glede na veliko potrebo strokovnega naraščaja zaradi razvoja in napredka stroke prositi, da ukinete sistem, katerega je uvedel v tem cilju Vaš prednik, ter ponovno otvorite našo strokovno pt. šolo, ki je dala v 50. letih svojega obstoja enolično strokovno izobrazbo in strokovni tečaj, na osnovi katerega je komisija ministrstva pravde pri tolmačenju sedanjega uradniškega zakona to in tako strokovno šolo proglasila za srednjo strokovno šolo ter je glede na to ptt. stroka kot taka tudi prišla v II. kategorijo. Tak sistem strokovne šole izključuje vsak antagonizem med državnimi uslužbenci, kajti vsaka heterogenost med uslužbenci rodi borbo, katere posledice so zelo škodljive tako za strokovne kakor državne interese. Uprava Saveza ptt. uslužbencev smatra za svojo dolžnost, da svojemu gospodu ministru kot državniku in človeku visoko kulturnemu in civiliziranemu, dostavi to vlogo z najlepšo prošnjo, da s svoje strani stori vse, kar je potrebno, kajti vprašanje sprejetja amandmanov in predlogov finančnega zakona je vprašanje od nekoliko ur.

Glede na gornja dejstva opozarjamo tudi na nujno potrebo takojšnjega donošenja spe-

cialnega zakona za ptt. stroko, ki bi vse donošaje niveliral. Taki zakoni so že donošeni za vse stroke državne službe, ker se je ugotovila taka potreba.

Izvolite sprejeti, gospod minister, zagotovilo našega globokega spoštovanja.

V Beogradu, dne 28. marca 1927. — (Podpisi kakor zgoraj.)

Tretjo spomenico je naš Savez poslal Glavnemu Savezu drž. uslužbencev v Beogradu kot odgovor na njegovo povabilo na skupno sejo, ki se ima vršiti 8., 9. in 10. aprila t. l. Ta spomenica se glasi:

»Vaš dopis je Savez prejel in v plenarni seji obvestil o njegovi vsebini vse člane upravnega in nadzornega odbora. V tem smislu je tudi izdal poziv na vse osebje. Uprava Saveza obžaluje, da Glavni Savez ni sklical širše konference svojega odbora pred 1. aprilom, da bi dvignili svoj glas proti projektiranim amandmanom, ki imajo namen, da se z uredbo izpremene pozitivni zakoni prometne, vojne in obče administrativne stroke. Uprava Saveza upravičeno dvomi v iskrenost namer komisije, ki že toliko časa dela na racionalnih izpremembah uradniškega zakona, ne da bi imela pogum, da bi zaupala te izpremembe uradniškim organizacijam ali javnosti. To je zadosten dokaz za temne namene nekih merodajnih faktorjev, da ne nameravajo stanje uradnikov in državnih uslužbencev z uredbami urediti, ampak ga samo poslabšati in državnega uslužbenca čim bolj zaslužniti.

Iz teh 3 spomenic vidimo, da je storil naš Savez svojo dolžnost. Vse graje pa je vredna neaktivnost in molk Glavnega Saveza drž. nameščencev v tem tako življensko važnem vprašanju. Glede prevedbe nižjih uslužbencev-pripravnikov v dnevničarje je Obl. organizacija posredovala pri ravnateljstvu, ki je zagotovilo, da sprejme vse odpuščene zvančnike in služitelje nazaj v poštno službo kot dnevničarje. Neporočeni služitelji bi na prejemkih še pridobili, hujše so prizadeti poročeni uslužbenci, ki imajo otroke. Kajti dnevničarska nagrada je za vse enaka, pa naj bo uslužbenec samski ali pa naj ima še tako veliko družino. Sicer pa ostane pri pošti za enkrat še pri starem, ker je ministrstvo odredilo, naj se ne delajo nikake izpremembe, dokler ne izda finančni minister pravilnika, ki ga omenja čl. 306 finančnega zakona (glej naslednji članek).

Finančni zakon za leto 1927-28.

Kakor vsako leto, objavljamo tudi letos najvažnejše odredbe novega finančnega zakona za proračunsko leto 1927-28, kolikor se nanašajo na državno uslužbenstvo.

Čl. 20. Z novimi zakoni se ne morejo ustanovljati nova uradniška zvanja in mesta, niti postavljanja na ta mesta, dokler se zakonskim potom ne zagotove potrebni krediti za te izdatke, kolikor niso mogli biti predvideni v proračunu za leto 1927-28.

Čl. 61. Začasno izplačani predjumi drž. uradnikom in uslužbencem za mesece januar, februar, marec in april 1924 na račun razlike na prejemkih po uradniškem zakonu se morajo staviti in izkazati med izdatke po tem pooblastilu.

Čl. 86. Dokler se ne uredi obdavčenje po novem enotnem zakonu o neposrednih davkih za vso kraljevino, plačujejo vsi državni uradniki, častniki in ostali uslužbenci razen ročnih delavcev, kakor tudi osebe, ki prejemajo od države pokojnino, podporo, invalidnino, na ime neposrednega davka in vseh davščin poleg invalidskega davka in komorne doklade še:

a) Aktivni na osnovno in položajno plačo, vsi ostali pa na pokojnino ozir. podporo brez draginjske doklade po tejle skali:

1. uradniki, častniki in uslužbenci izven kategorije 5 odstotkov;

2. uradniki, častniki in uslužbenci v kategorijah 4 odstotke;

3. zvaniki, podčastniki in služitelji 3 odstotke.

b) Vpokojeni uradniki in častniki, ki niso prevedeni in razvrščeni po novem uradniškem zakonu, plačajo 5 odstotkov na pokojnino ozir. prejemke — brez drag. doklade, če imajo pokojnine odnosno drugih davščin podvrženih prejemkov letno preko 48.000 Din, drugače 4 odstotke.

c) Dnevničarji, zaposleni na pisarniških poslih, od skupnih prejemkov 3 odstotke.

Čl. 295. Rešenja po čl. 156 uradn. zakona se dostavljajo za državo mesto finančnemu ministru glavni kontroli glede na čl. 95 zakona o glavni kontroli. Pritožbe proti rešitvam glavne kontrole o količini osebne in rodbinske pokojnine njenih uslužbencev rešuje državni svet. Vse odločbe o službenih odnosih (čl. 14 uradn. zakona) se dostavljajo glavni kontroli na recept. Rok za njeno tožbo (po čl. 21 zakona o drž. svetu in upravnih sodiščih) začne teči z dnem potrjena prejema na receptu. To velja tudi za odredbe, ki se objavijo v Službenih novinah.

Čl. 296. Državni uslužbenci, ki so bili izven državne službe (vpokojeni, odpuščeni ali v ostavki) pred uveljavljenjem zakona o ustroju vojske in mornarice od 9. avgusta 1923, zakona o uradnikih in ostalih drž. uslužbencih civ. reda od 31. julija 1923 in zakona o

drž. prometnem osebju od 28. oktobra 1923, pa so bili ali bodo sprejeti v državno službo po uveljavljenju teh zakonov, ne morejo biti vpokojeni po teh zakonih pred pretekem 3 let od dneva, ko so ponovno vstopili v državno službo. Če se taki uslužbenci vpokoje pred pretekem 3 let, se jim odredi pokojnina po določilih prejšnjih zakonov ter po prejemkih, ki so jih imeli ali bi jih imeli pred ponovnim vstopom v drž. službo, po plači položaja, ki so ga dobili z reaktiviranjem. Čas, ki so ga prebili v drž. službi po ponovnem vstopu, se jim računa za odstotek. Rok 3 let se računa v efektivnem trajanju. Ta določba se ne nanaša na one, ki so bili vpokojeni pred uveljavljenjem tega zakona, pa naj jim je pokojnina regulirana ali ne. Od te odredbe so izvzeti tudi oni, ki morajo pred pretekem teh 3 let biti vpokojeni po samem zakonu, in oni, ki so navršili število let za polno pokojnino. Ti poslednji pa samo tedaj, če ne bodo vpokojeni na lastno prošnjo. Ravno tako se ne nanašajo odredbe prvega odstavka tega člena na rodbinske pokojnine uslužbencev iz prvega odstavka, če so kot aktivni umrli pred iztekom triletnega roka.

Čl. 297. Državni uslužbenci, ki bodo napredovali v višjo skupino, zadobe pravico do osebne pokojnine po prejemkih te skupine, če so bili v njej najmanj eno leto. V nasprotnem slučaju jim pripada pokojnina po prejemkih skupine, v kateri so bili pred tem. Od tega se izvzemajo oni uslužbenci, kateri so bili vpokojeni zato, ker so navršili 60 let starosti, ali ker so postali duševno ali telesno nesposobni za službo. To ne velja za rodbinske doklade drž. uslužbencev, ki so umrli kot aktivni.

Čl. 298. Osebe, ki so dovršile 60 let starosti, ne morejo biti sprejete v državno službo, razen posvečene osebe. Odredbe tega člena, kakor tudi čl. 296 in 297 tega zakona se ne nanašajo na ministre, državne podtajnike, pomočnike ministrov in na velike župane.

Čl. 299. Periodični poviški se obračunavajo in izplačujejo 1. julija, če pade prestop v višjo stopnjo osnovne plače v prvo polovico leta, drugače pa 1. januarja vsakega leta. Ravno isto velja za prestop v višjo stopnjo stanarine.

Čl. 301. Odredbam členov 31, 239 in 243 uradn. zakona se daje naslednje zakonodajno tolmačenje: 15 odstotni povišek najvišje stop-

nje osnovne plače se računa za pokojnino samo onim drž. uslužbencem, ki imajo 35 let efektivne službe. Neprevedenim in pa pred prevedbo vpokojenim uslužbencem pripada pokojnina po plači, ki so jo imeli ob vpokojitvi po dotedanjih zakonih. In to ne glede na to, ali so dovršili do vpokojitve zakonsko število službenih let ali dosegli starost, po kateri morajo po zakonu stopiti v pokoj.

Čl. 302. Državni uslužbenci, ki 1. decembra 1925 še niso imeli navršenih 10 službenih let, dobe pravico do pokojnine šele, ko dovrše 15 za pokojnino vštvenih službenih let. Od pokojninske osnove jim pripada za 15 službenih let 60 odstotkov, za vsako nadaljno polovico leta pa po 1 odstotek, tako da dobe čez 35 let polno pokojnino. Začeta polovica leta se šteje za popolno. Ta odredba velja tudi za one uslužbence, ki vstopijo v državno službo po 1. decembru 1925.

Čl. 303. Z dnem, ko stopi ta zakon v veljavo, prenehajo veljati odredbe čl. 123 (brezobrestna posojila, predjumi — opom. uredništva) in zadnjega odstavka čl. 137 uradn. zakona. (Če se državni uslužbenec brez svoje krivde pri državnem poslu tako poškoduje ali oboli za boleznijo, ki se je pojavila kot posledica izvrševanja službe, da postane nesposoben za nadaljnjo službo, se mu prizna za pokojnino čas, ki ga je do tedaj prebil v službi, in še 10 let. — Opomba uredništva.)

Čl. 305. Vpokojanje državnih uradnikov glavnih skupin se more izvršiti samo po predhodnem pristanku finančnega ministra.

Čl. 306. Od dne, ko stopi ta zakon v veljavo, se morejo za vsa zvanja državnih uslužbencev (zvanikov in služiteljev), ki ne pridejo v uradniške kategorije, postavljati posamezne osebe kot dnevničarji v smislu čl. 130 uradn. zakona, izvzemši državno policijsko stražo, policijske agente (detektive) in zvanike finančne kontrole. Onim državnim uslužbencem, ki se zateko tega dne na takih zvanjih in nimajo treh let efektivne državne službe, preneha dotedanja služba, smejo pa se še dalje obdržati v državni službi samo kot dnevničarji v smislu čl. 130 uradn. zakona proti mesečni nagradi, ki jo določijo pristojni organi. Vsi proračunski krediti, ki so določeni za osebne izdatke takih državnih uslužbencev, se lahko uporabljajo za izplačilo njihove dnevničarske nagrade. Ti uslužbenci se za-

Ljubljanska pošta.

(Nadaljevanje.)

Kot upravna centrala je začela poslovati generalna direkcija za prometne ustanove, ki je bila pridružena ministrstvu za trgovino, obrt in javne zgradbe. Večje pokrajine so dobile poštna ravnateljstva s sedežem v glavnem mestu, manjše pa so po več strnili v eno ravnateljstvo. Za Kranjsko, Trst in Primorsko se je osnovalo poštno ravnateljstvo v Trstu.

V drugi polovici 50. let je pošta prešla pod finančno ministrstvo, a leta 1862. se je vrnila pod trgovsko, čigar III. sekcija je prevzela nad pošto vrhovno oblast.

Ljubljanska pošta je štela leta 1846. sedemnajst oseb in sicer 10 uradnikov in 7 služabnikov, od tedaj pa je osebje stalno naraščalo, tako da je leta 1895. imela že 58 uradnikov in 62 služabnikov, skupaj 120 oseb.

V razbremenitev glavne pošte in za udobnost prebivalstva so leta 1890. ustanovili dve poštne filijali: prvo so nastanili Pred škofijo (pozneje se je preselila na Cesarja Jožefa [Krekov] trg), drugo pa na Starem trgu, v Zatiškem dvorcu.

7.

V poštni in brzojavni stroki je v tej dobi služilo več naših mož, ki so se odlikovali ali

v službi po svojem organizatoričnem talentu ali pa se uspešno udeleževali izven službe bodisi na slovstvenem ali znanstvenem polju. Večina njih je več ali manj časa služila tudi na ljubljanski pošti.

Taki zaslužni možje so bili:

Franc Cegnar,

roj. 1826, pri Sv. Duhu, starološki podružnici. Po dovršenih študijah na ljubljanskem liceju je nastopil l. 1851. službo na ljubljanski pošti, odkoder so ga 2 leti pozneje premestili v Trst. L. 1854. zamenja poštno službo z brzojavno in se preseli na brzojavno postajo v Pazinu, postane tam oficial in višji telegrafist ter se 1859. vrne v Trst. L. 1875. je imenovan za brzojavnega kontrolorja, l. 1885., ko sta poština in brzojavna uprava že združeni, pa za poštne nadkontrolorja. Zadnje imenovanje priča, da je bil Cegnar odličen uradnik, ker nadkontrolorskih mest je bilo takrat malo in zlasti Slovenci so jih težko dosegli. L. 1889. je bil na lastno prošnjo vpokojen. Trsta ni zapustil, umrl je tam l. 1892.

Franc Cegnar je bil tudi pesnik in narodni probuditelj. Njegove izvirne pesmi se odlikujejo po veliki pesniški lepoti in čistem,

⁶³ J. Marn: Jezičnik, XXIX. (1891), 55—65. — Iv. Grafenauer: Slovenski biografski leksikon, 74.

zvočnem jeziku. Zlasti mojster je bil Cegnar v prevajanju Schillerja (Marija Stuart, Viljem Tell, Wallenstein). Prevajal pa je tudi iz češke, ruske in srbske literature (narodne pesmi). Poleg tega je deloval v narodnih društvih in pomagal pri slovenskih časnikih, zlasti dolgo je bil urednik in sotrudnik »Edinosti«. L. 1860—68. je poučeval na tržaški gimnaziji slovenščino ter prevajal službene vladne spise in deželni zakonik za Trst in Primorje. L. 1865. je bil voljen kot zastopnik okolice v tržaški mestni svet.

Cegnar je imel naslednje tri mlajše sovrstnike tako v poklicu kot telegrafiste, kakor tudi v javnem življenju kot literarne delavce:

Josip Podmilšak,

znan s pisateljskim imenom Andrejčkov Jože, je bil rojen 1845 v Krašnji pri Lukovici. Po dovršenem šestem gimnazijskem razredu so ga nenadoma vzeli k vojakom. Ko je prestal zelo naporno vojaško službo, je bil l. 1872. sprejet v brzojavni tečaj v Trstu, kjer mu je bil Franc Cegnar učitelj. Po izpitu je prišel na tržaško glavno brzojavno postajo. l. 1873. ga pošljejo kot eleva poučevati v Bre-

⁶⁴ G. Jereb: Podmilšak Josip, pisatelj slovenski. Lj. Zvon 1894.

varujejo po predpisih zakona o zavarovanju delavcev oziroma bratovskih skladnic, in to za slučaj onemoglosti, bolezni, starosti, smrti in nezgode. Plačevanje zavarovalnih prispevkov od strani države se vrši iz proračunskih kreditov, ki so odobreni za pokojnine v tistem razredu. Finančni minister predpiše pravilnik za izvršitev te odredbe.

Čl. 312. Delovni čas v pisarnah administrativnih uradov (pri pošti ministrstvo in ravnateljstvo — opomb. uredn.) je najmanj 7 ur na dan. Če pa se dela nepretrgoma, traja delovni čas 6 ur in pol na dan. Ob sobotah se dela 6 ur, ob nedeljah pa dela samo potrebno število dežurnih uradnikov. Policijsko, prometno, carinsko, sanitetno, **poštno-telegrafsko telefonsko osebje**, finančna kontrola in osebje v kaznilniških in podobnih zavodih se sme tudi ob teh dneh določiti za delo, če to služba zahteva. Minister sme odrediti vsako leto največ za 50 dni, da traja delovni čas 1 uro ali 2 več, brez posebne nagrade. Če zahteva potreba službe, sme ministrski svet delovni čas tudi podaljšati.

Čl. 326. Ministrski svet se pooblašča, da v sporazumu s finančnim odborom narodne skupščine z uredbo v smislu čl. 94 ustave izpremeni in dopolni odredbe uradniškega zakona, da izpremeni zakon o državnem prometu osebja in zakon o ustroju vojske in mornarice, kakor tudi uredbo o razvrstitvi in razporedbi uradnikov in ostalih civilnih državnih uslužbencev in državnega prometnega osebja. Izpremembe in dopolnitve morajo biti v naslednjih mejah:

1. Prejemki državnih uradnikov in uslužbencev naj se, upoštevajoč za osnovo dosedanje razdelitve, regulirajo sorazmerno važnosti in odgovornosti dela, ki ga uradnik vrši, in njegovi službeni dobi, ne da se pri tem prekoračijo proračunske odobreni krediti za te izdatke.

2. Odredbe o pokojninah naj se izpremene in izpopolnijo tako, da se po eni strani ugotovi stvarnim potrebam države, na drugi strani pa popolnoma podpre one uradnike in uslužbence, ki so dopolnili službeno dobo ali so postali v državni službi nesposobni za nadaljnje delo in zaslužek. V to svrhu je treba izpremeniti in dopolniti odredbe, ki govorijo o pogojih, pod katerimi more biti uradnik vpokojen, ter o dobi, ki bo služila za podlago določevanja

pokojnine. Te izpremembe in dopolnitve se ne morejo nanašati na one uradnike, ki so bili vpokojeni pred uveljavitvijo tega zakona.

3. Disciplinski prestopki se lahko izpremenijo in dopolnijo na ta način, da se prenese pristojnost na posebna disciplinarna sodišča v posameznih resorih, i. s. se more v teh slučajih za največje kazni pridržati kompetenca državnega sveta.

4. Predpisati se morajo predhodna določila, ki so potrebna za izvršitev teh izprememb.

5. Uredbe o razvrstitvi držav. uradnikov in ostalih uslužbencev se morajo istočasno z določili zakona, ki so z njimi v zvezi, izpremeniti in dopolniti tako, da se izločijo vse napake in nedostatki, ki so se pokazali pri izvajanju teh zakonov. Izdelati se morajo kot sestavni del teh zakonov.

Čl. 327. Državna služba ne sme prenehati z vpokojitvijo, razen slučajev, ki jih predvideva čl. 234 uradniškega zakona, ki se pa sme uporabljati tudi le v slučajih službene potrebe in po utemeljenem odloku ministrskega sveta. Glede proračunske možnosti je tudi za take vpokojitve odgovoren pristojni minister. Če je vzrok vpokojitve onemoglost, duševna ali fizična nesposobnost, ima finančni minister pravico odrediti komisijski zdravniški pregled.

Čl. 328. Med proračunskim letom 1927—1928 je ustavljen sprejem novih uradnikov in uslužbencev civ. reda v državno službo razen slučajev povratka iz pokoja v aktivno službo. Izjemoma se sme po pismenem rešenju ministrsk. sveta sprejeti v državno službo nov uradnik ali uslužbenec samo v slučaju neodložljive potrebe, a to na osnovi primerne utemeljitve te potrebe, predloga resornega ministra in pristanka finančnega ministra. V državo službo se — izvzemši reaktiviranja — ne morejo v nikaka zvanja sprejeti vpokojeni uradniki in uslužbenci civ. in voj. reda, če so bili vpokojeni pred završetkom učinkovitega števila službenih let, ki je potrebno za polno pokojnino. Oni, ki se zateko v službi, bodo odpuščeni. Od tega se izvzamejo vojni invalidi-vpokojeanci.

Čl. 329. Ministrski svet se pooblašča, da na predlog finančnega ministra in v sporazumu s finančnim odborom narodne skupščine ter na osnovi odstavka II. čl. 94 ustave, ustanovi

pokojninski fond za vdove in otroke umrlih državnih uradnikov, iz katerega se bodo izplačevale rodbinske pokojnine uradnikov. Gotovina fondov, ki so obstojali po prejšnjih zakonih, bo služila za podlago tega fonda.

Čl. 330. Ministrski svet se pooblašča, da na predlog finančnega ministra v teku proračunskega leta regulira z uredbo prevedbo kronskih vpokojencev na dinarske prejemke.

Čl. 331. Vpokojevcem, ki so bili vpokojeni, preden so navršili 15 let učinkovite službe, pa niso bili 1. septembra 1923 že stari 45 let, ne pripadajo od dneva, ko stopi ta zakon v veljavo, osebne in rodbinske draginske doklade, razen če so bili vpokojeni zaradi bolezni. Ta določba se ne nanaša na vpokojence-vojne invalide.

Čl. 332. Državnim uradnikom, ki so izvoljeni za narodne poslance ustavotvorne skupščine, se prizna čas, ko so bili narodni poslanci, od dne, ko so podali ostavko ali bili vpokojeni, pa do dneva povratka v službo, kakor da bi bili v službi. In to za pokojnino in za povišice, vendar brez pravice do povrnitve zapadlih povišic za preteklo dobo.

Čl. 333. V drugem odstavku čl. 139 uradniškega zakona se postavi za besedami: »35 službenih let« pika. Ostali del besedila se razveljavi. (S tem so ukinjene vse določbe specialnih zakonov, ki določajo manj ko 35 letno službeno dobo. — Opomba uredništva.)

Čl. 346. Ta zakon velja od 1. aprila 1927 do 1. aprila 1928.

To in ono

Glavna skupščina Obl. organizacije je 10. aprila t. l. potekla v najlepši slogi. Za predsednika je vnovič izvoljen tov. Joško Jakše, za tajnika tov. Joško Ferluga in za blagajnika vnovič tov. Franc Martinšek. Obširno poročilo o poteku in zaključkih glavne skupščine prinese »Poštni glasnik« od 1. in 15. maja t. l.

Obvezna naročnina na »Poštni glasnik«. Glavna skupščina OPO je sklenila, da mora biti vsak član Obl. organizacije naročen na »Poštni glasnik«. Ker so uradniki že vsi naročeni, velja samo za nižje uslužbence. Opozorite jih, da naj takoj list naroče. »Poštni glasnik« stane za vse leto 24 Din, za pol leta 12 in za četrt leta 6 Din. Manj ko za četrt leta se ne more naročiti.

Javno vprašanje nižjih uslužbencev pošte M: 1. Ali spada v dolžnosti nižjih uslužbencev peri-

žice, 1874. pa v Št. Jernej. Avgusta istega leta postane asistent, a že meseca decembra ga prehiti smrt na bolniškem dopustu v Ljubljani. Podlegel je jetiki.

Bil je zelo plodovit in priljubljen pripovednik za priprosto ljudstvo. Prof. Rajko Perušek je izdal 6 snopičev njegovih izbranih spisov v Krajčevi Narodni biblioteki.

Franc Jos. Remec, *

rojen 1850 v Rupi pri Kranju, je dovršil 7 gimnazijskih razredov v Ljubljani, nato pa se 1. 1869. prijavil za brzojavni tečaj v Trstu, ki ga je dovršil z odličnim uspehom. Tudi njemu je bil učitelj najbrž Cegnar. L. 1870. je nastopil službo eleva pri glavni brzojavni postaji v Trstu, postal kmalu začasni, a 1. 1873. stalni brzojavni asistent. L. 1879. je bil premeščen na brzojavno postajo v Ljubljani, ker je upal, da si tukaj utrdi izpodkopano zdravje, toda že 1. 1883. je končala tudi njemu jetika v najlepši moški dobi življenje. Njegov stanovski tovariš Gregor Jereb piše o njem, da je bil izvrsten, točen in vesten uradnik, ki so ga čislali tudi višji.

Remec se je v Trstu popolnoma priučil italijanščine, francoščine in ruščine. Znanje

⁹⁵ G. Jereb: Franjo Jos. Remec. Lj. Zvon 1883, 798—801.

ruskega jezika in slovstva ga je privedlo do pisateljevanja. Prevajal je razna ruska leposlovna dela za »Slov. Narod«, za »Ljubljanski Zvon« pa je nabiral beležke iz ruske književnosti. Slov. Matica je izdala v Remčevem prevodu »Lovčeve zapiske« Turgenjeva. Udeleževal se je pridno tudi narodnega življenja, kot izboren pevec je nastopal zlasti pri čitalniških prireditvah.

Gregor Jereb,

roj. 1846, si je izbral za poklic brzojavno stroko in pričel službovati v Trstu. Nemara je bil tudi njegov učitelj Cegnar, vsekakor pa so si bili Cegnar, Podmilšak, Remec in Jereb dobri znanci. L. 1873. je postal iz eleva brzojavni asistent, pozneje oficial; 1. 1885., ko sta bila pošta in brzojav že združena, ga prekrste v poštneга oficiala. Umrli je s tem činom 1. 1893. v Trstu.

Bil je marljiv sotrudnik tržaške »Edinosti«, proučeval je slovensko književno zgodovino ter priobčil v »Ljubljanskem Zvonu« nekaj temeljitih življenjepisov naših manj znanih književnikov.

Liipe Haderlap,

roj. 1849. v Remšeniku pri Železni Kapli na Koroškem. Po dovršenih študijah na gimna-

⁹⁶ Prim. Lj. Zvon 1893, 248.

ziji v Novem mestu je bil sprejet 1. 1870. v brzojavno službo najprej v Ljubljani pod upraviteljem Picklom, nato v Trstu. Služboval je v Landecku in Boznu, a že 1876. je dal drž. službi slovo in postal časnikar. Napisal je več pripovedi za priprosto ljudstvo, prevedel »Tisoč in eno noč« ter se poskušal tudi v pesništvu. Dan in kraj smrti ni znan.

Anton Koder,

roj. 1851. V Radomljah. Po dovršeni gimnaziji je prišel 1. 1872. na ljubljansko pošto za praktikanta. L. 1873. postane na istem mestu akcesist, a prestopi čez nekaj časa iz področja tržaškega poštneга ravnateljstva v področje za Tirolsko, kjer je služboval v Ali, Inomostu, Tridentu (kontrolor) in Bregenzu (nadupravitelj). Dosegel je naslov in značaj poštneга uradneга ravnatelja. Po vpokojitvi 1909 se je preselil v Ljubljano, kjer je leta 1918. umrl.

Pisal je daljše in krajše povesti v »Zori«, »Kresu« in »Lj. Zvonu«. Najbolj znana je njegova »Marjetica«. Bil je tudi marljiv časnikar ter pisal članke politične, gospodarske in prosvetne vsebine za »Slov. Narod«, »Ljubljanski list« in »Slovenca«.

⁹⁷ Avg. Pirjevec: Slov. biografski leksikon, 287—8.

⁹⁸ J. Štebinger: Lj. Zvon 1918, 443—444.

(Dalje prih.)

odično čiščenje poštinih prostorov? 2. Ali ima poštarica pravico, zadržati nižjim usl. mes. plačo do 3. v mesecu? — Odgovor: 1. Pometati, prah brisati in drugi običajni vsakodnevni posli čiščenja v poštinih prostorih spadajo v delokrog nižjih uslužbencev. Za tla ribati, okna umivati in slična večja snažilna dela najame pošta delovno moč iz uradne povprečnine. 2. Pravice, zadrževati izplačilo mesečnih prejemkov, poštarica ševeda nima. Ako bi se to še kdaj ponovilo, se obrnite na svojo organizacijo, ki bo zadevo uredila.

Zahvala. V zahvalo za pripomočke, ki jih je nudila Sekcija ptt. uradnikov kandidatom za pripravnike izpite, sta poslali tov. Berta Topličeva iz Rogoševcev 80 Din in tov. Marica Štrukljeva iz Št. Vida pri Stični ponovno 50 Din. Hvaležnim članicam iskrena hvala.

Listnica uredništva. N. N. v Mb. — Vašega članka žal ne morem priobčiti. Je preveč oseben in naperjen proti organizaciji, ki je članica lastnika tega lista. Vsekakor torej neprimerno. Marsikdo bi ga utegnil smatrati tudi za politično porbarvanega. Če na vsak način želite, bi spravil oba članka ob priliki med dopise, toda močno skrajšana in izpremenjena. — Urednik.

Zaradi pomanjkanja prostora je moralo izpasti danes mnogo dopisov in vse vesti iz rubrike »Organizacijsko gibanje« in »Uradni kotiček«. Objaviti je bilo vsekakor treba aktualna prva dva članka, ki sta zavzela večino prostora. Ostale prinesemo prihodnjič.

Opozorilo. V nedeljo 10. t. m. mi je nekdo na glavni skupščini OPO pri Mikliču zamenjal dežnik. Kdor ga je pomotoma vzel, naj ga prinese, prosim, do tov. Martinška na Ljubljano 2, kjer dobi svoj dežnik. — Franc Kovačič, zvanič., Ljubljana 7.

Osebnosti.

Postavljeni: bivša oficijantka Ana Vizjak roj. Vyzourek za pb. ur. II/5 v Trzinu; za zvan. 1. skup. Marija Starašina v Velenju; za zvan. 3. skup. Anton Kardinar na Mariboru 2; za služ. 1. skup. Josip Berložnik pri III. t. t. t. t. sekc. Ljubljana in bivša pogodbeni poštarica Matilda Piškur na Ljubljani 1; za služ. 2. skup. Lovrenc Polak v Prevaljah; za dnevničarje France Protner v Križevcih p. Ljut., Draga Starec v Dolenjem Logatcu in Pavlina Mozetič v Črni pri Prevaljah.

Napredovali: za inspektorja I/5 pri ravnatelstvu Anton Suhač, šef odseka I/5 v Splitu; za upravnika II/3 na Bledu 1 Ivan Bregant, pb. ur. II/4 istotam; za šefa III. t. t. t. t. sekc. Ljubljana II/1 Karel Bano, tehn. ur. II/2; za pb. ur. II/4 Ljudmila Tomazin, Antonija Črnjač, Dana Štrn, Mara Zor, Justina Florjančič, Jožica Csonka, Gabriela Uratarič, Tea Kenda, Olga Podmenik, Mira Šubic, M. Kocijančič in A. Thaler na Ljubljani 1, Leop. Sirnik in Vida Kušar na Ljubljani 2, Frida Huttman na Ljubljani 5, Olga Ropotar in Matilda Bervar v Celju, Justina Marušič na Mariboru 1, Hedvika Kočevar in Ljudmila Povše v Murski Soboti, Marija Mrak v Planini p. Rakeku, Mihaela Vidali v Mengšu, Frančiška Zgonc v Ljutomeru, Terezija Zemljak v Ormožu, Mara Dular v Novem mestu, Mihaela Kiler v Kranju, Marica Štrukelj v Št. Vidu p. Stični, Mara Šušteršič v Grosuplju, Josip Kamenšek v Rog. Slatini, in Bogomir Löske v Trbovljah 1, vsi pb. ur. II/5; za telefonistki III/3 Marija Kincel v Sv. Juriju ob juž. žel. in Avrelia Šafarič v Ptuj, pripravnici III/4; za podur. v 1. skup. Ivan Keček v Ormožu, in za pripr. 3. skup. služitelj Franc Prek na Ljubljani 1.

Vpokojeni pb. ur. II/3 Karel Vrančič in Antonija Tome ter služitelj 1. skup. Marija Sicherl na

Ljubljani 1, pp. ur. II/3 Marija Romanič v Celju.

Premeščeni: inspektor I/5 Vladimir Kos iz Novoga Sada na ravnateljstvo; pb. ur. II/2 Iv. Kambič iz Metlike v Novo mesto; pb. ur. II/2 Ig. Pečar z Maribora 2 na Beograd 2; pb. ur. II/3 Milan Omahen iz Brezovega Polja za predstojnika pošte Žiri; pb. ur. II/4 Marija Gostič iz Toplice p. Nov. mestu na Ljubljano 1, Elizabeta Hrovat z Ljubljane 1 v Toplice p. Nov. m., Gabriela Marušič iz Žirov na Maribor 2 in Marica Kolar z Rakeka na Ljubljano 1; pb. ur. II/5 Mara Štukelj iz Slovenjgradca v Celje in Zora Hafner z Ljubljane 4 na Ljubljano 1; telefon. III/3 Josipina Tušar iz Dolenjega Logatca na Rakek; prip. zvan. 3. skup. Milena Perše iz Rogatca na Ljubljano 1; služitelja 2. skup. Karel Rakar z Ljubljane 2 na Maribor 2 in Ignacij Javoršek z Maribora 2 na Ljubljano 2.

Služba je prestala: prip. III/4 Nikolaju Puharu v Murski Soboti in služ. 2. skup. Francu Šušteršiču na Ljubljani 2 radi vpoklica k vojakom ter Pavlini Paulin na Mariboru 2, ker se je odpovedala.

Za »Obl. organizacijo ptt. uslužbencev v Ljubljani« izdaja in ureja Joško Jakše v Ljubljani. — Za »Narodno tiskarno« Fran Jezeršek v Ljubljani.

Poštini uslužbencem

se priporoča

manufakturna trgovina

M. Feldin, Maribor,

Na obroke brez poviška cen!

MARIBORČANI!

Dobro manufakturno blago si ugodno nabavite pri trdki

FRANJO MAJER

MARIBOR, Glavni trg 9.

Anton Krisper

Mestni trg 26 - Stritarjeva ul. 3

Prodaja vsake vrste čevljev in galanterijskega blaga po najnižjih cenah

Ljubljanska gradbena družba z o. z.

Ljubljana,

Slomškova ulica 19, telefon 527.

Gradbeno podjetje, tehnična pisarna, parna žaga, tesarstvo za stavbe in pohištvo.

Tkalnica platnenega in bombaževnega blaga Siegel & drug d. z o. z. Ljubljana

Dunajska cesta št. 21.

Telefon 719.

WIEN

SVITAVY

Kal. I. 55.

Brzjavl: SIGEROS.

(C. S. R.)

Manufakturna veletrgovina Hedžet & Koritnik

Brzjav: Hedžet Ljubljana Telefon šte. 75

Manufakturna veletrgovina FELIKS URBAN, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta šte. 1

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega blaga po nizkih cenah.

THE REX CO.

Lubjan, Gradišče 10 — Zagreb, Samšte 56
Telefon šte. 268 interurban. — Ustanovljeno 1906.
Specijalna trgovina prvovrstnih pisalnih in kopirnih strojev, razmnoževalnih aparatov in raznovrstnih pisarniških potrebščin. Pisalni stroji na obroke.

Tvornica dežnikov L. MIKUŠ, Ljubljana,

Mestni trg 15

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov in spreha alnih palic.

Najboljši šivalni stroji in kolesa
GRITZNER, ADLER
ter švicarski letinski stroj
DOBRO, eno od
JOSIP PETELINC, Ljubljana
Najnižje cene. Tudi na mesečna odplačila. 10 letna garancija.

R. Miklauc — „pri Škofu“

Lingarjeva ulica

LJUBLJANA

Pred škofijo

nudi c njenim poštini uslužbencem iz svoje bogate zaloge za pomladansko sezijo moškega sukna, kamgarna, koverkota, ševjota, najnovejše volneno blago za ženske obleke in plašče, svilo, popeline, trikolone in cefirje v najmodernejših barvah in vzorcih, različne kretoni in šifone iz slovitih tvornic B. Schroll za posteljno in telesno perilo, gradelne za madrace, razno podlogo ter drugo volneno in bombažasto blago.

NA OBROKE!

NA OBROKE!

Cene nizke in točne iste kakor proti gotovini!

Samo češko blago.

Najsolidnejša postrežba.